

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Seder Rav 'Amram Ga'on z.l.

Amram ben Sheshna

<אָאָג> אַנשש ןב םרמע

Warszawa, 625 = 1865

תורומשא ילילל ןוקית

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9764

סדר סליחות

א

הבקון ללילו אשמורות

פיתח סמון אשרי וקריש :

לך ה' הצדקה ולנו בשת הפנים . מה נתאוונן ומה נאמר מה נדבר ומה נצטרק .
נחפשה דרכינו ונחקרה ונשובה אליך , כי ימינך פשוטה לקבל שבים :

[גמר]

זאת פעם ראשונה . אשר קמתי בתחנה . לפני שוכן מעונה . ולפני
עדת מי מנה . יקבצם אל ברננה . לתוך קריה נאמנה . ושלום
מכל פנה . לרחוקים ולקרובים . כי ימינך פשוטה לקבל שבים :
שבים אליך בכל לב . שועתם תקבל ברחמך . ברחמך הרבים באנו לפניך .
ברלים וברשים דפקנו דלתיך . דלתיך דפקנו רחום ותנון . אל תשיבנו ריקם
מלפניך . מלפניך מלבנו ריקם אל תשיבנו . כי אתה שומע תפלה : שומע תפלה
עדיך כל בשר יבאו . יבאו וישתחוו לפניך ה' ויכבדו לשמך . יבאו אליך הרוחות
וכל הנשמה . הנשמה לך והגוף פעלך חוסה על עמלך :

[תוכחה]

שמעו נא תוכחת . במרם תרדו שחת . יש קונה עולמו בשעה
אחת : התקושש בן אדמה . והתבונן במזימה . כי תקות אנוש
רמה : ובהשכיל כי צור נעלה . גויתך האמולה . הוא מותיב לה . והוא
מפרק לה . (פ"ז) : ויום בשאול תחתם . עד גולל יסתם . פי תקרה
יורד וסותם : להחיותך בשל אורה . השתמש באור תורה . זו היא
דרך ישראל : ובעת תקרא בציוות . לשכון בארץ תחתיות . דא תהא
למיקם ולהיות . (פ"ז) : נפש לתום מועדת . יום רגלה מועדת . צד
תמות במקומה עומדת : חוטא איש בעולמו . בעוד משרה על שכמו .
גורם רעה לעצמו : וימיו בהבל מכלה . ושחוק פיהו מלא . בהפקרא
ניחא ליה . (פ"ז) : ולא יתבונן בחבלו . כי תגמולו כפעלו . במדה
שמדד בה מודדין לו : לא יגור מיום עברה . יום גר בסעיף ונקרה .
כל העובר עברה : וספר זכרון פעולה . מעיד ברדתו שאולה . אפילו
על עבירה קלה . (פ"ז) : וזמן עקש שביליו . והוא נלוז במעגליו . זמנו
של שטר מוכיח עליו : ושחו בשחת גאוויו . ונגלו לו שם זדונו . כל
מעשיו נפרטין לפניו : דאגו נפשי על עוניכי . כי באשר תלכי . תשלי
מה שכתוב ליכי . (פ"ז) : צור אין נסתר ממך . ומוען למשפט בקומך .
דין ודברים אין לי עמך : ונפש תזכה בדינה . בדונה שוכן מעונה .
בבואה מחמת טענה : לזאת יגורו עצמי . וכי טענתיהו במאי . (פ"ז) :
כמתנכרות בבגדיהן . ומתפארות בגופיהן . יפיפיות שבהן : ולזמן
שרים ורשים . על פני קבר נמושים . הפשט ונתוח וכליל לאשים :
יציר גאה בהיותו . אך לא כן אחריתו . מעשיו מבלין אותו : תצדיק
נפש גענה . דין מלכה בהגיונה . דינא דמלכותא דינא . (פ"ז) :

הנשמה

(סדר"ע) ח"ב א 1

הנשמה לך והגוף פעלך • ה' עשה למען שמך : שמך נקרא עלינו ה' אלהינו :
 שמך נקרא עלינו אל תניחנו ה' אלהינו : אלהינו בושנו במעשינו ונכלמנו
 בעונותינו : אלהינו בושנו ונכלמנו להרים אלהינו פנינו אליך : אין לנו פה להשיב ולא
 מצה להרים ראש : כי רבו פשעינו נגדך וחטאתינו ענתה בנו . כי רבו משובותינו לך
 חטאנו : חטאנו עם אבותינו העוין והרשענו : חטאנו ועוינו הרשענו ומרדנו
 וסרנו ממצותיך וממשפטיך ולא שוה לנו : ואתה צדיק על כל הבא עלינו כי אמת
 עשית ואנחנו הרשענו : לך לבדך חטאנו והרע בעיניך עשינו : מה נאמר לפניך
 ה' אלהינו מה נדבר ומה נצטרק : מה נאמר לפניך יושב מרום ומה נספר לפניך
 שוכן שחקים הלא הנסתרות והנגלות אתה יודע : אתה יודע רוי עולם ותעלומות
 סתרי כל חי : אתה חופש כל חדרי בטן רואה כליות ולב • אין כל דבר נעלם
 ממך ואין נסתר מנגד עיניך . אם עונינו ענו בנו ה' עשה למען שמך : אם עונות
 תשמור יה ה' מי יעמד : כי עמך הסליחה למען תורא : כי עמך מקור חיים
 באורך נראה אור : כי לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך כי על
 רחמך הרבים : ה' שמעה ה' סלחה ה' הקשיבה ועשה ואל תאחר : השיבנו ה'
 אליך ונשובה חדש ימינו כקדם : אל מלך יושב על כסא רחמים וכו' . ויעבור ה'
 וגו' עד ונקה :

פומון א' תחוס משה

מזאת שיר וזמירות . וצבי מחמד מלה . שלחו לראש אשמורות .
 בנשף באישון לילה , העתידים אל הצרות האל ובית
 התפלה • בואו שערינו בתודה חצרותיו בתהלה : °שקדו על דלתותיו .
 ושמרו מזוזות פתחיו . ויבואו אל חצרותיו . וסלו סלו ארחיו . לשיח
 בנפלאותיו . ומי זה יגיד שבחיו . וכבודו אין לו תחלה . איכה יהי
 לו תכלה . בואו : °הקריבו בליל ראשון . את פרים . והסיכו מי אישון •
 ונולי עפעפים . הבו מענה לשון . ליושב בשמים שימו בלבבות מסלה •
 ואל תשובו לכסלה . בואו :

פומון ב'

יום לאל צמאתי . בנפש תהים . חצר קדשו באתי . בעם לו נוהים . לספר
 בשפתי . פלאיו גבוהים . היום החלותי • לשאול באלהים : יום
 גדל אחל . שמך בניבי . יום אקום זוחל • ממשכבי . יום עמדי מיחל .
 על מצבי קצות דברים אביא אל האלהים . היום : יום בו החלו . המעמדות .
 יום בפה מללו . כך נכבדות . יום פעמים קלו . בביתך עומדות .
 חרדים ותמהים • ונגדך רוחים . היום : יום אנשי מעמד . בליל קמו .
 יום בפיהם מחמד . תהלות שמו . יום כך עם נצמד . ומעי המו .
 היות מאורות רוחים . עולים ונוגהים . היום : תשורות הבאתי . למעונך .
 תחנות נשאתי . את פניך . היום החלותי • תת לפניך . למצוא חן
 בעיניך . ה' אלהים . היום :

פומון ג' תחוס יוסף

קדש ישראל . וחבל נחלתו . מהרה יגאל . וצור ישיב שבותו .
 לתחנוניו

סדר מליחות

ב

לתחננוני ישעה אל . ראשית תבואתו . קדש ישראל : ° ימצא חן בעיניו . בשפכו לב לפניו . ויעתר לבניו . בקול שועת המוניו . וישקיף ממעוניו . לענות את מעניו . וירפא מחלתו . ומחץ מכתו . לתחננוני : ° ומתימן וצפון ומזרח ומערב . יקבץ את נדודו לקרית מלך רב . ואת פניו ישא ההולכים בקרב . ויעיר אהבתו . ויעור משנתו . לתחננוני : ° שיחי רב וגדל . כאב לבי ועצבי . וגילי סף וחדל . וחם לבי בקרבי . לעם הולך ודל . לשלל הוא ולשבי . וגדלה מהומתו . ורבה אנחתו . לתחננוני : ° פני אל בא לחלות . להתודות אשמיו . ויואל לגלות . לפניו תעלומיו . וחמורות וקלות . אשר הרבו עלומיו . לטהר בדמעתו . את דמיו חטאתו . לתחננוני :

פזמון ד' חמוס משה

° מזרי ימי ושני . לבבי יהמה בחילו . ולאל אשא עיני . כשכיר יקוה פעלו . ויורוני רעיוני . להסתופף בצל אהלו . לחזות בנועם ה' . ולבקר בהיכלו : ° שממו כל שמי גילי . וכספר נגולו . ומימי יבלי אבלי , להזילי נזולו . ומשנאי בשלי . את לבבי ישולו . וידי כסלי וסכלי . נתיבתי יסולו . ירוא יוצרי יבהילו . ופי יצרי יבהילו . לחזות : ° היום החלותי . באלהים לי לשאול . ונדבות פי הבאתי . נפשו בהם לגאול . ולטהר בדמעותי . לבב נגאל נגאול . לתסיר מוסר סכלו . ולהקל עול סבלו . לחזות : ° עורי נפש ברה . ושובי השולמית . מכבוד האל גזורה . ואם אליו לא דמית , במאמר גוף עצורה . ואף אל כבודו צמית . כי האדמה ארורה . אין בה ריע ועמית . וכל גריה עצרה . החזיקו בתרמית . להחיות מדברי סרה . ואמרי צדק להמית . וזמן ישא משלו . הוי המרבה לא לו . לחזות :

פזמון ה' חמוס ברכיה

° בנים בלבב נשלם . באים בצלך לחסות . ויתודו על מעלם . ופשעם מאנו לכסות . וישאו בתחנון קולם . וכפיהם לך פרושות . ושפה אחת לכלם . וזה החלם לעשות : ° רב בכור מבחן הובאו . וכצרוף כסף צרפתם . ומבלי סיגים יצאו . אחרי שבע בחנתם . נא בעיניך חן ימצאו . ובשרם כי חיש גאלתם . כי לא באיבה הדפתם . כי אם לבעבור נסות . ושפה : ° כושלים במדבר רעות . וביללת לאות תועים . השקיתם בדמעות . שלישי , ומי רוש פגעים . השקימו כוס ישועות . וירימו לרגעים . בתנחומיך גביעים . מלאים יין וכוסות . ושפה : ° יה מושיע חוסים . ופודם מצריהם . הושיעם משוסים . ומיד כל לוחציהם . יום יום אותם חומסים . וכל מחשבותם עליהם . ולא יבצר מהם . כל אשר יזמו לעשות . ושפה : ° הוסיף לקנות . את שאר שיות דחיות . ולמנוחות שאננות . תשובב מעונות אריות . ושם תבענה רננות . לשמך שפתות ופיות . אל נערץ בסוד חיות . שתים להם לכסות . ושפה :

פזמון

פומון ו'

ל'יכרי תשובה . שימו לבבכם . ופרי תנובה . מהללכם . ושירי נדבה . תקחו בידכם . בליל זה כי בא . ראשון הוא לכם : 'וראי ה' עושו רצונו . עלו לפניו במקדש מעונו . וזכרו פלאיו והדר גאונו . ואל כס מעונו . יעל שועכם . בליל זה : 'ושאו תפלה . בעד דווי לב . קוראי תהלה . בקול לנשברו לב . כל ישרי לב . תנו עז לקונכם . בליל זה : 'סובל תלאות . ויגון נושא . הראה פלאות . והפלא מעשה . וקיים נבואות . לעם כך נושא . הנני עושה . אות עמכם . בליל זה : מסתאניב חמוס יוסף בן ס"ל

ה' אחד ושמו אחד : ה' יחיד יושב הרובים . המכסה שמים בעבים . ונודע לעמו אלהים קרובים . ה' אלהינו ה' אחד : ה' ואפס און בלעדיו . בקבצו שרדיו . ובני עבדיו . ואל הר קדשו יקבץ נדודיו . ושמו להם ראש אחד . ה' אחד : ה' סודו יגלה לעם קרובו . ועל בכתי ארץ ירכיבו . וענני כבודו יקוף סביבו . לחבר את האהל להיות אחד . ה' אחד : ה' פלאוך הראה . לבני תמימים . ורוחך יערה . עליהם ממרומים . ושורש ישו אשר עומד לנס עמים . מלך עליהם . ורועה אחד . ה' אחד : ה' בוגדים ושודדים בזוג מחמדי . וגורל יפילו על לבושי ומדי . ואחו ועבדי . צנינים מזה אחד ומזה אחד . ה' אחד : ה' נורא אתה על כל פבייך . רחם עדתך וקבל תשובת שביך . ושים אוהביך . אש וקש אויביך . וקרב אותם אחד אל אחד . ה' אחד : ה' סומך צדיקים יאמצנו . מצר ומצוק יחלצנו . ומארבע רוחות יקבצנו . לעבדו שכם אחד . ה' אחד : ה' לישועתך אסירי תקוה ישברו . ואותות תנחומיך ינכרו . ויאמינו במ כי כן דברו . הנביאים פה אחד . ה' אחד :

מסתאניב חמוס אברהם חוק

עזרנו בשם ה' : בשם ה' אל עולם שוכן גבוהים . באנו לפניו פוחדים ורודים . אולי יתעשת האלהים . אולי יחנן ה' . עורנו בשם ה' : באנו לרפאות נפש דוה . באור תורה ונר מצוה . אולי יש תקוה ייחל ישראל אל ה' . עורנו בשם ה' : רצנו לחסות בצל חסדיו . כי הוא פודה נפש עבדיו . אהבו את ה' כל חסידיו . אמונים נוצר ה' . עורנו בשם ה' : החזקנו ולא נרפה . אולי נמצא ארוכה ומרפא . וחסדו לבדו נצפה . אולי יקרה ה' . עורנו בשם ה' : מנחה הקרבנו לרפוא משובה . והתרחצנו במי תשובה . אולי תהיה כעולה חשובה . וערבה לה' . עורנו בשם ה' : חסינו כי הוא אדונינו . וכעני עבדים עינינו . אל ה' אלהינו . עד שיחננו . חנוך ורחום ה' . עורנו בשם ה' : זכרנו רוב מליחותיו . על כן יעזוב רשע נתיבותיו . ואיש און מחשבותיו . וישוב אל ה' . עורנו בשם ה' : קמנו לדרוש למלכנו . אולי ביום הדין יזכנו . והוא ישר דרכנו . טוב וישר ה' . עורנו בשם ה' : סליחה

עזרנו בשם ה' עושה שמים וארץ : אשא עיני אל ההרים מאין יבא עורי : עורי

סדר סליחות

ג

עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ : עזרנו אלהי ישענו על דבר כבוד שמך
והצילנו וכפר על חטאתינו למען שמך : ויעזרם ה' ויפלטם ויפלטם מרשעים ויושיעם כי
חסו בו : קומה עזרתה לנו ופרנו למען חסדך : הושה לעזרתנו ה' תשועתי : הגה
אלהים עוזר לי ה' בסומכי נפשי : הבה לנו עזרת מצר ושיא תשועת אדם : ה' לי
בעזרי ואני אראה בשונאינפשו חתה לה' עזרנו ומגנו הוא : השיבנו אל מלך ויעבר :
סליחה

ה' אורי וישעי ממי אירא • ה' מעוזי חיי ממי אפחד : ה' בקר תשמע קולי
בקר אערך לך ואצפה : ה' בשמים הכין כסאו ומלכותו בכל משלה :
ה' גדול אתה וגדול שמך בגבורה : ה' דובר צדק ומגיד מישרים : ה' דבר ויקרא
ארץ ממזרח שמש ועד מבואו : ה' הוא הטוב בעיניו יעשה : ה' הושיעה המלך יעננו
ביום קראנו : ה' הט שמך ותרד גע בהרים ויעשנו : ה' ואין עוד זולתו אין אלהים :
ה' זו חטאתנו לו : ה' זכרנו יברך יברך את בית ישראל : ה' חננו לך קיינו היה
זרועם לבקרים אף ישועתנו בעת צרה : ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר : ה'
טוב וסלה ורב חסד לכל קוראיך : ה' ישמע בקראי אליו : ה' יודע מחשבות אדם
כי המה הבל : ה' כמה תראה השיבה נפשי משואיהם מכפירים יחורתי : ה' לי לא
אירא מה יעשה לי אדם : ה' לי בעזרי ואני אראה בשונאי : ה' ממית ומחיה
מוריד שאול ויעל : ה' מוריש ומעשיר משפיל אף מרומם : ה' נחני בצדקתך למען
שורדי הישר לפני דרכך : ה' שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך : ה' סלעו ומצודתי
ומפלטו לי : ה' עוזי ומעוזי ומנוסי ביום צרה : ה' עוזי ומגני בו בטח לבי ונעזרתי
ויעלו לבי ומשירי אהורנו : ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום : ה' פעלך
בקרוב שנים חיהו בקרב שנים תודיע ברוגז רחם תזכור : ה' צבאות עמנו משגב לנו
אלהי יעקב סלה : ה' צבאות אשרי אדם בוטח בך : ה' קראתיך חושה לי האוינה
קולי בקראי לך : ה' רמה ירך בל יחזיון, יחוו ויבושו קנאת עם אף אש צריך
תאבלם : ה' שמך לעולם ה' זכרך לדור ודור : ה' שמעה בקולי תהוינה אוניך
קשובות לקול תחנוני : ה' תשפות שלום לנו כי גם כל מעשינו פעלת לנו :
ה' שמעה, השיבנו :

תחנה חמוס שמואל חוק

ה' אלהי ישראל שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך •
ה' שועת עמך הקשיבה, ועשה עמם אות לטובה, ומי כעמך כישראל
גוי אחד : ° מבין שני אריות חלצים, ומארבע רוחות תקבצם •
וקרב אותם אחד אל אחד : ° ואת אבלי ציון תנחם, ואת אהליבה
הנדודה תרחם, לחבר את האהל להיות אחד : ° אדום ומואב צמתו
בבור חיי, בחרפה הכו לחיי, מזה אחד ומזה אחד : ° לרגלי טמנו
פה ופחד, ויתלחשו עלי יחד, אין עושה טוב אין גם אחד : ° חזק יה
מתי גולת אריאל, ונלוו אליך כל ישראל, מתחת השמים אל
מקום אחד • שוב :

מיושב

השוף זרוע לעם הנבחר, שדי על צר, ירעם בפחד, ביום ההוא
יהיה

יהיה מיוחד, ה' אחד ושמו אחד: יה שפוט צרי בחמה וקטוב. אני כעץ יבש והם כעץ רטוב. וישלמוני רעה תחת טוב. אין עושה טוב. אין גם אחד. ה': ורועי רפה ודגלי שפל, ועל עונותי אורי אפל, וחזיון חזים עלי נכפל. אך לא נפל, דבר אחד. ה': יה אסוף צאנך אל מרעיהם, ורועים רבים הסר מהם, ושורש ישי הקם להם. מלך אחד ורועה אחד. ה' אחד: אם עונינו וגו':

תיקון ליל שני

אשרי וקדיש. לך ה' הצדקה.

[גמר]

לך ה' הצדקה, שומר נפשות חסידיו, לא יתמו חסדיו, ואין מספר לגדודיו, מבין סתרי ילודיו, ובוהן את לב עבדיו, היודע ועד ואפס בלעדיו, אל אלהי ישראל, צור יושב הכרובים. כי ימנך פשוטה לקבל שבים, וכו'. אל מלך, ויעבור:

פומון ד'

יום התנפלנו בבור כפים, פרים שלמנו. פרי שפתים, מרום לשוענו הט אזנים. כי עתה שבנו זה פעמים: סתר לנבראים וצור מחסיהם, יה המבין את כל מעשיהם, הבט נא עני עמך ביד שוסיהם, אשר שמת מדרך לכף רגליהם, מרום: פני חסדך האר אל שרידיך, ועז אפך הסר מעבדיך, וכעסך הפר מעם ידידיך. שופכים לפניך. מרום: בשמך בטחנו. בבית שביינו, ונגדך צרחנו. מחלינו, אך אם נצלנו. מעונינו, צדקך לבשנו. כסות עינים, מרום:

פומון ה' חמוס משה

מפיל אני תחנתי לפני ארון האדונים. מתחנן בלב נשבר בקהל זרע אמונים, כי בושתי ונכלמתי מעונות ראשונים, ובאתי לבקש מליחה בבכי ותחנונים: פנה אלי, וחון עלי, ראה עני ועמלי. שמע ה' וחנני, ה' היה עוזר לי: שעה שועת עבדיך ישראל העניים, ורצה את תפלתם ויהיו בעיניך רצוים. והקל את עול סבלם, וקבצם מן הגוים, וקרא דרור לשבויים, וילכו לציון פדוים, כי ידך לא תקצר. אלהים ה' חילי, שמע ה': הנני באתי לחלות פניך, בליל שני דפקתי דלתיך. חנני וענני. קמתי להודות לשמך, נחני ותנהלני, כפר עוני. ומנסתרות נקני, ענני אלהי צדקי בצר הרחבת לי, שמע: בנסים ונפלאות תראה ותגלה, ותחון פליטת אריאל. אדיר עושה פלא. להוציא ממסגר אסיר מבית כלא, ותבנה בית מקדשך ושם פניך אחלה, ואבוא מקדש אלהים. אל אל שמחת גילי, שמע:

פומון ט'

יושב הכרובים ועל ארון חונה, צור אשר מעלותיו בשחקים בונה, חיש קרבת מענה, לעם נגש ונענה, והיה טרם יקראו ואני אענה